

R-104017

Seat No. _____

B. Ed. (Sem. IV) Examination

April - 2022

BED1C401 : Introduction to Educational Research
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

(3) જમણી બાજુ દર્શાવેલા આંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8

(1) સંશોધનનો અર્થ જણાવી સંશોધન પ્રક્રિયાના સોપાનો જણાવો.

(2) શૈક્ષણિક સંશોધનની જરૂરિયાત સમજાવો.

(3) ક્રિયાત્મક સંશોધનના સોપાનો સમજાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6

(1) મૂળગત સંશોધન એટલે શું ? તેનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી મર્યાદાઓ જણાવો.

(2) પ્રદત્તને આધારે સંશોધનના પ્રકારો સમજાવો.

2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8

(1) સંશોધન માટે સમસ્યા પસંદ કરવા માટેના સોપાનો જણાવો.

(2) સંદર્ભ/સંબંધિત સાહિત્યના અભ્યાસના ફાયદા જણાવો.

(3) NCERT દ્વારા પ્રકાશિત થયેલા શૈક્ષણિક સંશોધનના સર્વેક્ષણોની ટૂંકમાં માહિતી આપો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એકનો જવાબ આપો : 6

(1) સંશોધન દરખાસ્તનો અર્થ જણાવી સંશોધન દરખાસ્તની રચના માટે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.

(2) પારિભાષિક શબ્દોની સૈદ્ધાંતિક વ્યાખ્યા એટલે શું ? ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

3 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

8

- (1) સંશોધન પદ્ધતિનો અર્થ સમજાવો.
- (2) ચલોનું નિયંત્રણ એટલે શું ? સમજાવો.
- (3) સારી ઉત્કલ્પનાના લક્ષણો સમજાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

6

- (1) વ્યાપ વિશ્વ અને નિદર્શ નમૂનાની વ્યાખ્યા લખી અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (2) સંભાવનાયુક્ત નમૂના પસંદગી એટલે શું ? તેના પ્રકારો સમજાવો.

4 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

8

- (1) તારણોની સમીક્ષા - તારણોની ચર્ચા કરવી એટલે શું ?
- (2) સંશોધન અહેવાલ લેખનનું માળખું જણાવો.
- (3) સંશોધનના ફલિતાર્થો જણાવતી વખતે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ ?

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

6

- (1) પ્રદત્ત વિશ્લેષણ માટેની પ્રાયલીય પદ્ધતિઓ એટલે શું ? સમજાવો.
- (2) પ્રદત્ત વિશ્લેષણ માટેની અપ્રાયલીય પદ્ધતિઓ એટલે ? સમજાવો.

5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નના જવાબ આપો :

14

- (1) શૈક્ષણિક સંશોધનનાં લક્ષણો જણાવો.
- (2) શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં ક્રિયાત્મક સંશોધનનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો હતો.
- (3) સંશોધકનું સામર્થ્ય એટલે શું ?
- (4) સંશોધનનું સીમાંકન કરવું એટલે શું ?
- (5) મૌલ્ય સંદર્ભ સ્થાનોમાં સમાવેશ કરી શકાય તેવા સંદર્ભસ્થાનો જણાવો.
- (6) સ્વતંત્ર ચલની કોઈ એક વ્યાખ્યા આપો.
- (7) દિશાસૂચક ઉત્કલ્પના એટલે શું ?
- (8) યાદશ્લિક નિદર્શન પદ્ધતિ, પ્રયુક્તિઓ જણાવો.
- (9) બિનસંભાવ્ય નિદર્શન પદ્ધતિમાં કઈ કઈ પદ્ધતિઓનો સમાવેશ થાય છે.
- (10) સંશોધનના ફલિતાર્થો એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions are compulsory.
- (2) The options are internal.
- (3) The figure on the right shows the full marks of the questions.

- 1 (a) Answer any two of the following questions : 8
- (1) Explain the meaning of Research and explain the steps of the Research Process.
 - (2) Explain the need for Academic Research.
 - (3) Explain the steps of Action Research.
- (b) Answer any one of the following : 6
- (1) What is basic Research ? Explain the meaning and state the limitations.
 - (2) Explain the types of research based on the data provided.
- 2 (a) Answer any two of the following questions : 8
- (1) State the problem - solving steps for research.
 - (2) Explain the benefits of reference / related literature.
 - (3) Give a brief overview of the Academic Research surveys published by N.C. E. R.T.
- (b) Answer any one of the following questions : 6
- (1) Explain the meaning of the research proposal and state the considerations for the formulation of the research proposal.
 - (2) What is the theoretical definition of terminology ? Explain with example.
- 3 (a) Answer any two of the following questions : 8
- (1) Explain the meaning of research method.
 - (2) What are controlling variables ? Explain.
 - (3) Explain the symptoms of good hypothesis.

- (b) Answer any one of the following questions : 6
- (1) Population and sample. specify the meaning of the definition.
 - (2) What is the probability sampling ? Explain its types
- 4 (a) Answer any two of the following questions ; 8
- (1) What does it mean to review findings discuss findings ?
 - (2) State the structure of research report writing.
 - (3) What are the things to keep in mind while studying the results of research ?
- (b) Answer any one of the following questions : 6
- (1) What is the prevailing method for the given analysis ?
 - (2) What is the unconventional method for the given analysis ?
- 5 Answer any seven of the questions below : 14
- (1) State the features of Academic Research.
 - (2) Who gave the idea of Action Research in the field of education ? <https://www.sggonline.com>
 - (3) What is the potential of a Researcher ?
 - (4) What does it mean to demarcate Research ?
 - (5) State the reference locations that can be included in the secondary reference locations.
 - (6) Give a single definition of an independent variable.
 - (7) What is a directional hypothesis ?
 - (8) Random Demonstration method - explain the usage.
 - (9) What methods are included in the improbable non probability method ?
 - (10) What are the results of Research ?